

NOTĂ INFORMATIVĂ

privind starea infracționalității în domeniul infracțiunilor ce atentează la viața și sănătatea persoanei, precum și celor comise în sfera relațiilor familiale pe parcursul a 12 luni ale anului 2018

Violența în familie este una din cele mai grave probleme cu care se confruntă societatea contemporană, atât la nivel internațional, cât și la cel național.

În conformitate cu prevederile Planului măsurilor organizatorice de bază a DGSP a IGP al MAI, a fost efectuată analiza situației infracționale atestate la capitolul infracțiunilor ce atentează la viața și sănătatea persoanei, precum și a celor comise în sfera relațiilor familiale.

Astfel, pe parcursul anului 2018, subdiviziunile teritoriale ale IGP au înregistrat **29879** infracțiuni (2017 – **32956**; **-9,34%**), printre care **1185** (2017 – **1209**; **-2%**) crime au avut referire la categoria celor ce atentează la viața și sănătatea persoanei.

Din numărul total de omoruri (tentative de omor) **159** (2017 – **142**; **+12%**), în care au decedat **135** (2017 – **104**; **+29,8%**) persoane, **36** infracțiuni au fost comise în locurile publice, **10** omoruri au fost comise cu aplicarea armei de foc și **2** omoruri a fost comis cu substanțe explozive, **11** infracțiuni au fost comise de către persoane în stare de ebrietate, **11** infracțiuni au fost comise de către persoane cu antecedente penale, **4** infracțiuni comise de persoane în grup, **3** omoruri comis de către minori și **39** omoruri au fost comise de către persoane apte de muncă, însă neangajate în câmpul muncii.

Totodată, Poliția a înregistrat **513** (2017 – **534**; **-3,9%**) vătămări intenționate medii și **206** (2017 – **192**; **+7,29%**) vătămări intenționate grave, în rezultatul cărora au decedat **41** (2017 – **45**; **-8,8%**) persoane.

La acest compartiment, **94** vătămări grave și **317** vătămări medii au fost comise în locurile publice, cu aplicarea armei de foc au fost comise **2** vătămări grave și **2** cazuri cu aplicarea materialelor explozive, **13** vătămări grave și **29** medii au fost comise de către persoane în stare de ebrietate, **16** vătămări grave și **25** medii - de către persoane anterior condamnate, **3** vătămări grave și **20** medii au fost comise în grup, **4** vătămare gravă și **16** vătămări corporale medii au fost comise de către copii și cu participarea acestora, iar **48** vătămări grave și **131** vătămări corporale medii au fost săvârșite de către persoane neîncadrate în câmpul muncii.

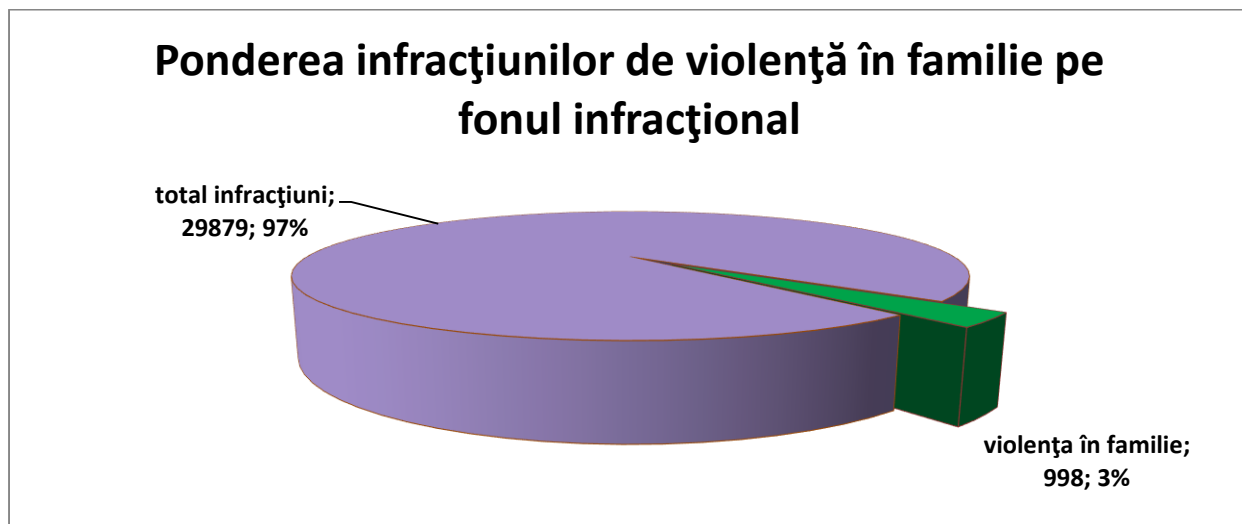
De asemenea, poliția a înregistrat **593** (2017 – **582**; **+1,89%**), infracțiuni ce atentează la viața sexuală, dintre care: viol **259** cazuri (2017 – **296**; **-13%**) și acțiuni violente cu caracter sexual **328** (2017 – **282**; **+16,3%**) cazuri.

La acest compartiment, **59** infracțiuni au fost comise în locurile publice, **22** crime s-au comis de către persoane în stare de ebrietate, **27** infracțiuni au fost comise de către persoane anterior condamnate și **2** a fost comisă în grup, **11** infracțiuni au fost comise de către copii în vîrstă cuprinsă între 14-17 ani, **115** infracțiuni au fost comise de către persoane apte de muncă, dar fără ocupație.

Ca formă principală de manifestare a violenței bazate pe gen, violența în familie este în atenția Poliției, care își orientează activitatea cotidiană la prevenirea și combaterea acestui fenomen.

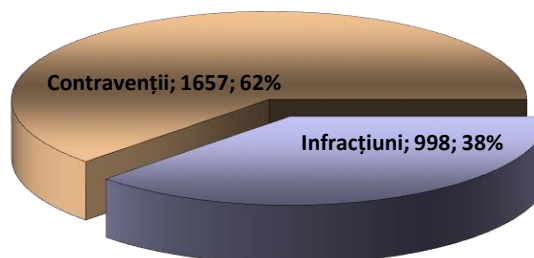
Astfel, pe parcursul anului 2018, în total **998** crime au fost referite la categoria celor ce atentează la valorile familiei, ce constituie **3,34%** din numărul total de infracțiuni (29879).

Dinamica infrațională în comparație cu numărul infracțiunilor săvârșite la categoria ce atentează la valorile familiale.

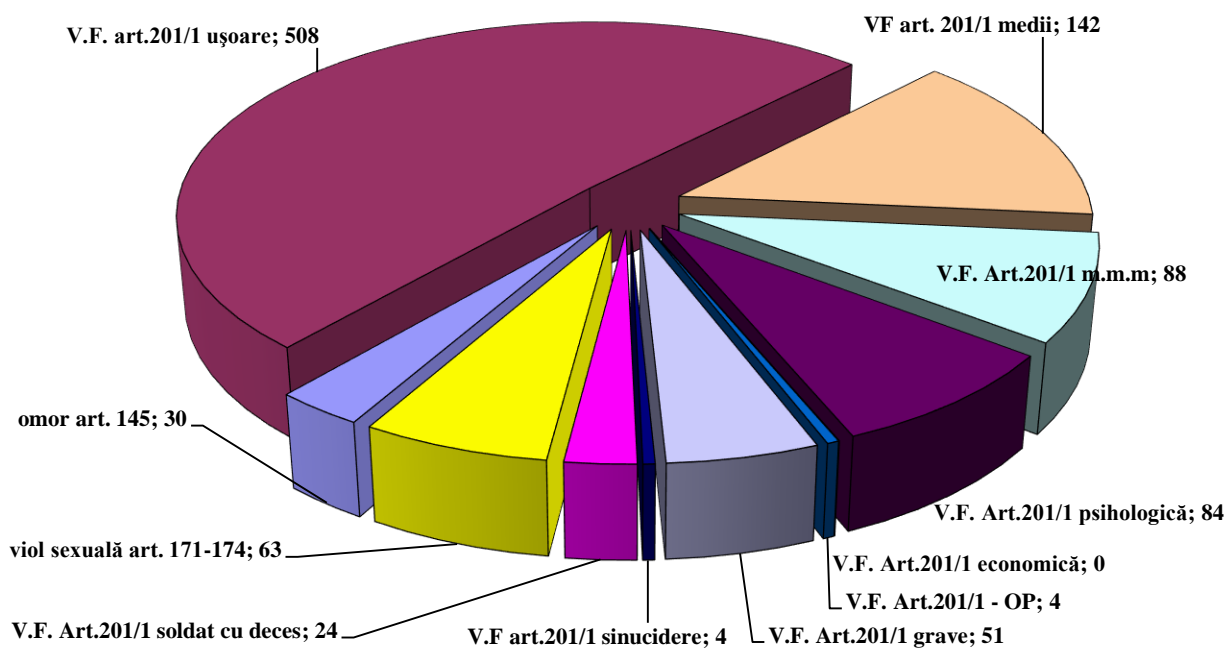
Cu referire la categoria ce atentează la valorile familiale se constată că în anul 2018 au fost înregistrate **2655 (2017-2909;-8,73%)** cazuri de violență în familie. Printre acestea **998 (2017-956;+4,39%)** au întrunit elementele constitutive ale componenței de infracțiune, iar **1657 (2017-1953;-15,15%)** cazuri, au întrunit elementele constitutive ale componenței de contravenție (art.78¹ în familie Cod contravențional).

Cazuri de violență în familie - 2655 cazuri

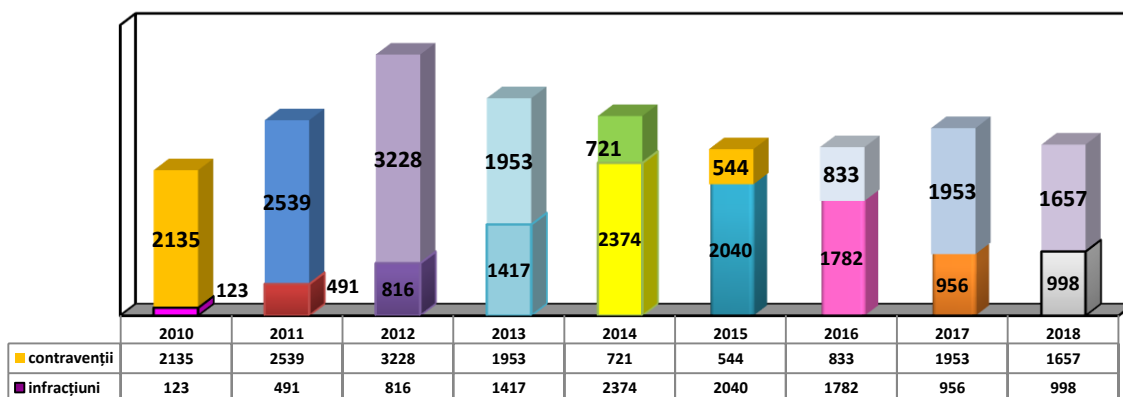

În funcție de calificarea juridică a faptei, în sfera relațiilor familiale au fost comise **998/956 infracțiuni**, printre care **30 omoruri (2017-31;-3,2%)**, în care au decedat 23 persoane, **905 infracțiuni ce vizează violența în familie (2017-853;+6,1%)** (art. 201¹ CP), **39 violuri (2017 – 34; +14,7%)**(art. 171 CP), precum și **24 acțiuni violente cu caracter sexual (2017 – 27; -11,11%)** (art. 172 CP).

Dinamica infracțiunilor de violență în familie comise, total 998 infracțiuni:

Evoluția cazurilor de violență în familie, înregistrate pe parcursul anilor 2010 – 2018

Reieșind din clasificarea infracțiunilor săvârșite în cadrul relațiilor familiare potrivit alin. (1) litera a) articolul 201¹ Cod penal (*maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății*) au fost înregistrate **508** infracțiuni.

Cu referință la aplicarea violenței psihologice și anume potrivit prevederilor alin.(1) litera b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, au fost înregistrate **84** cazuri și **0** cazuri de violență exprimată prin privarea victimei de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare.

De asemenea pentru aplicarea violenței asupra a doi sau a mai multor membri ai familiei alin. (2) litera a) fiind înregistrate **88** cazuri.

Totodată, sunt înregistrate **4** cazuri de violență în familie săvârșite în legătură cu solicitarea sau aplicarea măsurilor de protecție, potrivit alin. (2) litera b) și **142**

infracțiuni în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de alin.(2) litera c) art.201¹ Cod penal (*vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății*).

În ceea ce privește provocarea vătămărilor grave au fost înregistrate **51** de infracțiuni în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de alin.(3) litera a) art.201¹ Cod penal, **4** cazuri de violență în familie prin determinarea victimei la sinucidere sau la tentativă de sinucidere (alin.(3) litera b) art.201¹ Cod penal).

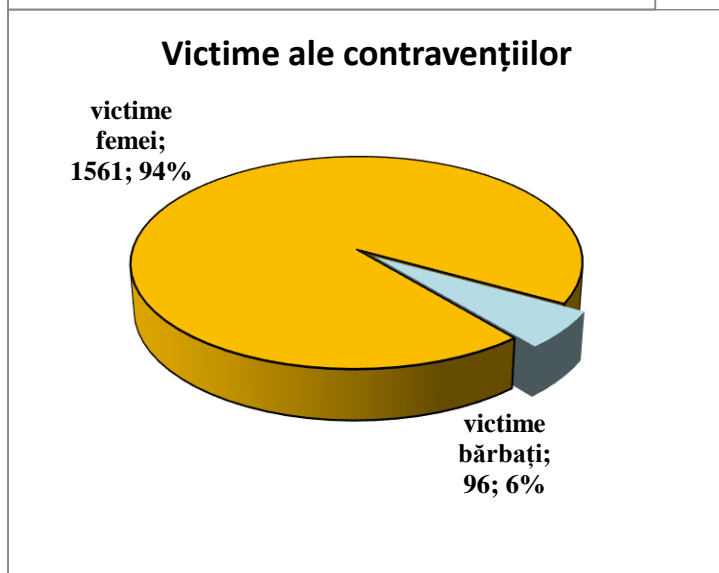
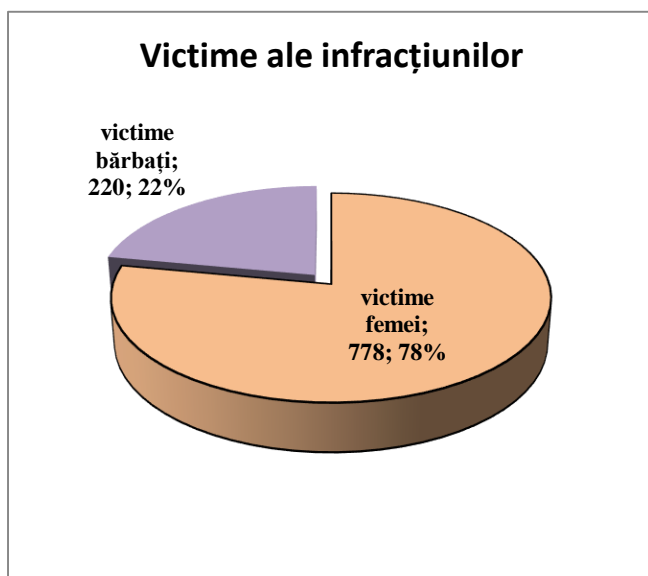
La fel, **24** cazuri au fost înregistrate pentru comiterea actelor de violență în familie **soldate cu decesul victimelor**.

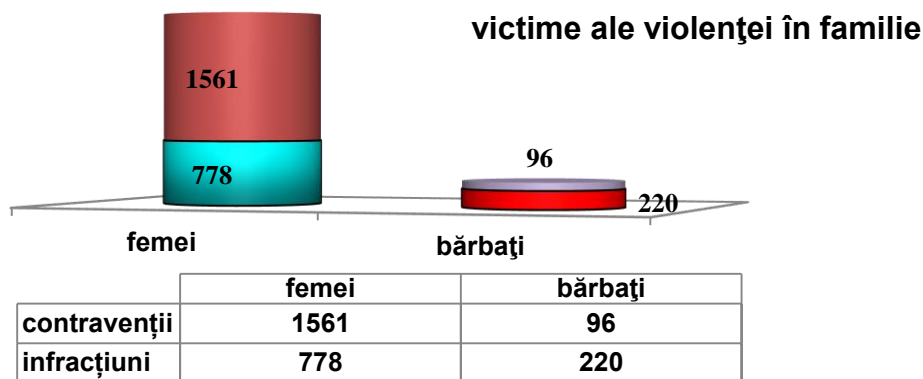
Cu referire la numărul persoanelor decedate menționăm că, în anul 2018, urmare actelor de violență în familie, au decedat în total 47 persoane.

Analiza infracțiunilor în baza de gen comise în sfera relațiilor familiale, denotă faptul că, urmare acțiunilor violente comise de către agresori în cadrul familiei, victime au devenit **778** femei dintre care **47** copii de gen feminin, **220** bărbați dintre care **20** copii de gen masculin, iar agresori sunt **908** bărbați și **90** femei.

Cu referință la contravențiile de violență în familie, constatăm că victime au devenit **1561** femei și **96** bărbați.

Ponderea infracțiunilor în baza de gen comise în sfera relațiilor familiale:

În aspect important care favorizează diminuarea treptată a numărului cazurilor înregistrate se datorează:

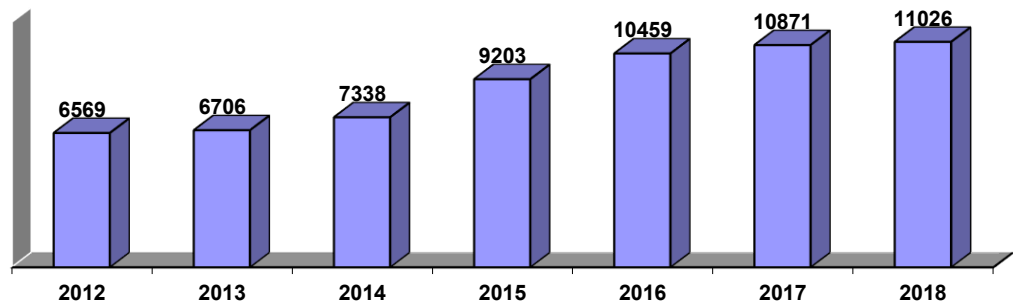
- existenței cadrului legal funcțional;
- existenței unui mecanism de implementare (Instrucțiuni metodice privind intervenția poliției în prevenirea și combaterea cazurilor de violență în familie, aprobate prin ordinul MAI nr. 360 din 08.08.2018);
- sporirea capacităților angajaților de poliție de a identifica, înregistra, a pune în evidență și a reacționa prompt la toate sesizările victimelor;
- sporirea calității de intervenție, aplicarea corectă a legislației, asigurarea protecției victimelor;
- creșterea numărului Campaniilor și beneficiarilor de instruire în domeniul vizat;
- implicarea activă a societății civile și a comunității;
- consolidarea capacităților echipelor multidisciplinare în soluționarea cazurilor de violență în familie;
- colaborarea strânsă cu ONG-urile competente și suportul organizațiilor internaționale.

La 16.09.2016 au intrat în vigoare noile modificări operate la legislația privind prevenirea și combaterea violenței în familie fiind reglementată sancțiune contravențională a agresorului în baza art.78¹ Cod contravențional (violența în familie).

Astfel, pe parcursul anului 2018, de către angajații Serviciilor securitate publică, în calitate de agent constatator au fost inițiate **1657** cauze contravenționale, ca rezultat fiind supuși arestului contravențional **143** contravenienți. În privința a **537** persoane a fost aplicată sancțiunea sub formă de muncă în folosul comunității, respectiv, **79** contravenții au fost clasate și **898** fiind neexamineate pînă la moment.

Pe parcursul anului 2018 în adresa Inspectoratelor de Poliție au parvenit **11026** adresări înregistrate în Registrele de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente ale Inspectoratelor de Poliție teritoriale (R-2), ce vizează conflictele în cadrul relațiilor familiale. Printre aceste informații, **1351** cazuri au fost înregistrate ca urmare a autosesizării ofițerului de sector.

Dinamica adresărilor către organele de poliție, referitor la cazurile de violență în familie, pe parcursul anilor 2012-2018:

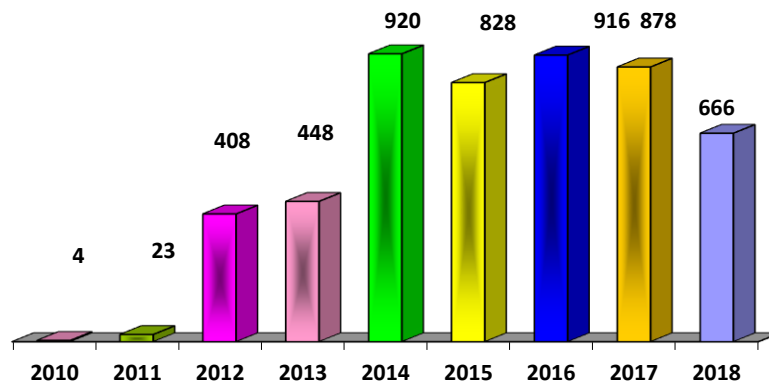
Prin urmare, **1187** cazuri de violență în familie au fost examinate prin prisma art. 274 Cod de procedură penală, pentru care fapt prin ordonanța procurorului a fost dispusă inițierea a **52** proceduri contravenționale, iar pentru alte **905** cazuri a fost inițiată procedura penală în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de art. 201¹ (*Violența în familie*) Cod penal, iar în cazul a **230** sesizări a fost refuzat în pornirea urmăririi penale din lipsa elementelor constitutive ale componenței de infracțiune, prevăzută de art. 201¹ Cod penal.

Necesită a consemna, că pe parcursul anului 2018, de către ofițerii de poliție din cadrul subdiviziunilor teritoriale de poliție, au fost înaintate **382/724 demersuri** către instanțele judecătorești, privind aplicarea măsurilor de protecție victimelor violenței în familie, dintre care **5/23** demersuri privind aplicare măsurilor de protecție au fost înaintate de către ofițerii de urmărire penală în procedură penală.

Urmare examinării în ședință a demersurilor vizate, **33/91** din ele au fost respinse de către judecători, nefiind motive obiective pentru aplicarea măsurilor de protecție. La compartimentul vizat s-a constatat că, **12/13** demersuri au fost respinse din motiv că nu a fost respectată procedura de depunere a cererii, stabilindu-se că victimele violenței în familie nu se află în situație de criză, acestea fiind în puțință să se adreseze în instanță conform normelor stabilite de procedura civilă, **8/10** din motivele inexistenței probelor și altele **13/58** au fost respinse din alte motive.

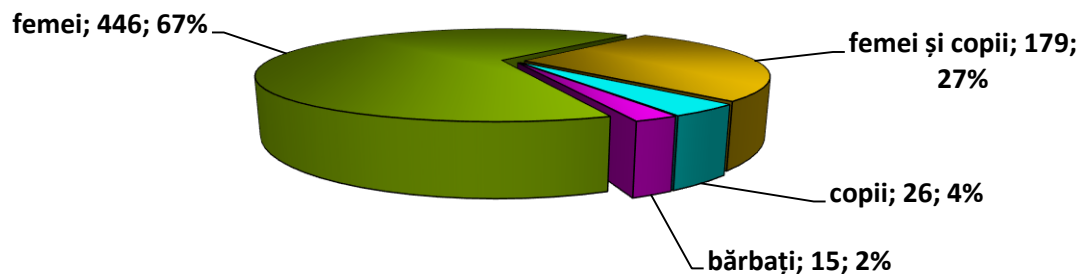
Ca măsură preventivă, în vederea asigurării protecției victimelor violenței în familie, din cele **666/878 ordonanțe de protecție**, emise de către instanțele judecătorești și supravegheate de către organul de poliție, **344/610 ordonanțe** privind aplicarea măsurilor de protecție victimelor violenței în familie au fost emise la demersul ofițerului de sector, **5/23 ordonanțe** – la demersul organului de urmărire penală, **0/5** – la demersul procurorului, **1/2** – la demersul asistentului social și **314/233 ordonanțe** – la cererea directă a victimelor sau reprezentanților lor legali și **2/5** – la demersul altor autorități.

Dinamica ordonanțelor de protecție a victimelor violenței în familie, emise de către instanțele judecătorești și referite către organele de poliție pentru supraveghere, pe parcursul anilor 2010-2018:

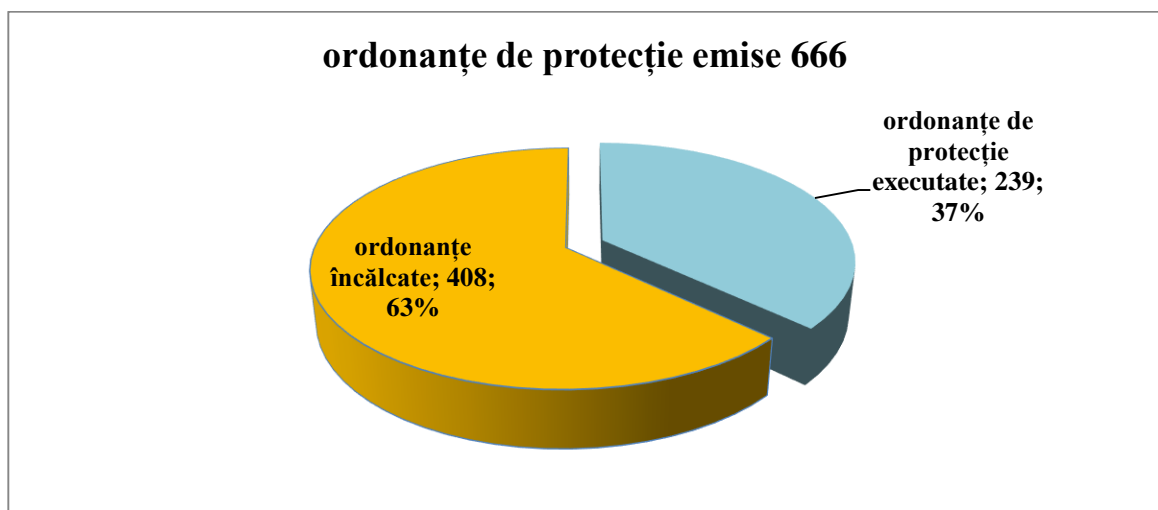
În aceeași ordine de idei, de către angajații serviciilor interacțiune comunitară ale Inspectoratelor de Poliție au fost supravegheate **446/602** ordonanțe de protecție emise de către instanțele judecătorești pentru victimele femei, **26/15** pentru victimele copii, **179/238** pentru victimele femei și copii și **15/10** ordonanțe pentru victimele bărbați.

Ordonanțe de protecție supravegheate total 666

Urmare supravegherii ordonanțelor de protecție, emise de către instanțele judecătorești, au fost încălcate **408/282** ordonanțe de protecție, iar pentru încălcarea restricțiilor aplicate față de agresori, de către organul de poliție au fost inițiate cauze penale în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 320¹ Cod penal.

Ponderea ordonanțelor de protecție emise de către instanța de judecată încălcate, comparativ cu cele emise de instanță pe parcursul anului 2018:

Totodată, începând cu 16 martie 2017, Poliția este obligată ca urmare evaluării riscurilor, la propria sa convingere să aplice **ordinul de restricție de urgență**, ca măsură

provizorie de protecție a victimei violenței în familie, prin care are loc înlăturarea imediată a agresorului din locuința familiei și stabilirea unor interdicții, asigurând astfel victimei și altor membri ai familiei siguranță în locuința lor.

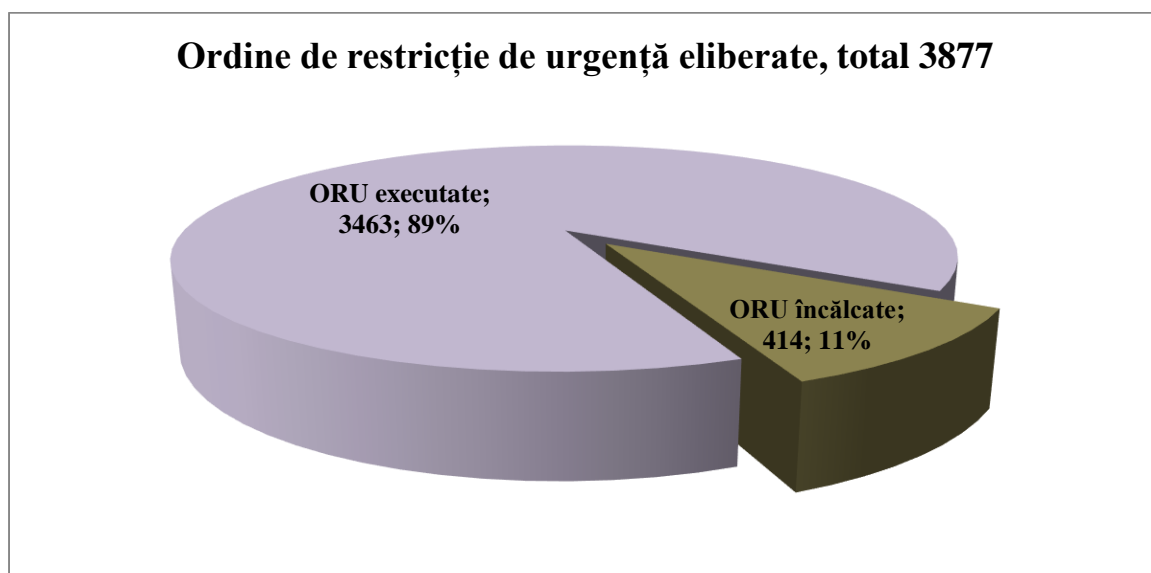
Astfel, analiza efectuată, relevă faptul că în anul 2018, Poliția a eliberat **3877/2161** ordine de restricție de urgență, în privința agresorilor familiari.

Din numărul total de ordine de restricție **3873/2147** au fost eliberate de către șefii de post, ofițerii de sector și **4/14** ORU au fost eliberate de către ofițerii de urmărire penală din cadrul Inspectoratelor de poliție.

Respectându-se dreptul de recurs, **4/6** ordine de restricție de urgență au fost contestate în procedura contenciosului administrativ, respectiv, **2** contestații au fost lăsate în vigoare, **1** ordin de restricție de urgență a fost clasat și **1** contestație nu a fost examinată.

Pentru încălcarea ordinului de restricție de urgență, în privința a **414/293** agresori familiari au fost pornite proceduri contravenționale în baza elementelor constitutive ale componenței de contravenție prevăzută de art. 318¹ Cod contravențional.

Ponderea ordinelor de restricție de urgență încălcate, comparativ cu cele eliberate de către Poliție, pe parcursul anului 2018:

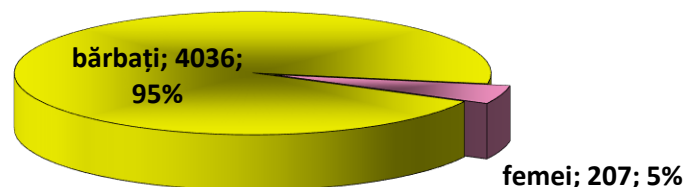

Un factor principal în prevenirea și combaterea violenței în familie, îl ocupă activitatea de sensibilizare și informare a publicului cu privire la violența bazată pe gen, atât la nivel național și local, în vederea eliminării tuturor formelor de violență împotriva femeilor, sensibilizarea opiniei publice cu privire la cadrul legal-normativ existent în prevenirea și combaterea violenței în familie, asigurarea protecției victimelor, precum și mobilizarea autorităților centrale și locale, organizațiilor neguvernamentale și a comunității de a participa activ la prevenirea și combaterea acestui flagel.

Actualmente organele de poliție desfășoară activități de prevenție în privința a **4243/5256 agresori**, care manifestă comportament violent în cadrul relațiilor familiale. Pe parcursul anului 2018, au fost luați la evidența nominală **1978/2781 agresori** și radiate din evidențe altele **1484/1523** persoane din categoria vizată. Din numărul total de agresori în cadrul relațiilor de familie, aflați la evidența organelor de poliție, **4036/5221** persoane sunt bărbați și **207/35** sunt persoane de gen feminin.

Ponderea agresorilor în baza de gen, aflați la evidența nominală a organelor de poliție:

Total agresori la evidență, 4243

Necâtînd că, poliția este organul pro-activ în soluționarea cazurilor de violență în familie, în perioada de raport au fost desfășurate **1504/987** intervenții în cadrul echipelor multidisciplinare. La fel, de către organele de drept au fost sesizate **132/233** cazuri către autoritățile tutelate privind victimele copii a cazurilor de violență și au fost referite **701/524** cazuri către serviciile abilitate pentru acordarea serviciilor și asistenței necesare.

De asemenea, în perioada vizată, angajații Poliției au fost parte în cadrul Campaniei mondiale „Festivalul familiei”, au fost realizate **3635** activități de sensibilizare și informare la nivel local, fiind informați peste **46400** cetățeni, precum și distribuite peste **39800** de pliante și publicații informative.

Activitățile vizate au avut drept scopi sporirea nivelului de educare antiinfracțională a comunității, creșterea gradului de informare, percepere și siguranță, precum și descurajarea comportamentului violent, ghidându-ne de principiul „Un cetățean informat – un cetățean protejat”.

Un rol important în prevenirea și combaterea violenței în familie, îl ocupă ridicarea nivelului de profesionalism al angajaților Poliției, prin implementarea modulelor de instruire a polițiștilor la diferite nivele de execuție și de conducere.

În acest sens, prin cooperarea Inspectoratului General al Poliției cu organizațiile internaționale, în special cu organizațiile membre ale rețelei globale de dezvoltare a Națiunilor Unite (PNUD), Fondul ONU pentru Populație în Republica Moldova (UNFPA), Misiunea OSCE în Republica Moldova, Misiunea Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM) în Republica Moldova, UNIFEM, UN WOMEN, Fundația OAK, Ambasada Suediei, Ambasada SUA și alte reprezentanțe, s-a reușit să asigurăm instruirea ofițerilor de poliție, referitor la modalitatea de intervenție, în special punând accentul pe lucrul în echipă, intervenție în cadrul echipelor multidisciplinare, asigurarea și acordarea serviciilor calitative necesare reieșind din competențele fiecărui actor al acestor echipe.

Astfel, în procesul realizării mai multor proiecte, în perioada 2012-2017 Inspectoratul General al Poliției, în cooperare cu partenerii din sectorul asociativ a instruit peste 2000 ofițeri de poliție (ofițeri de sector și ofițeri de urmărire penală) din întreaga țară, precum și formați peste 20 de formatori în acest domeniu.

Indicatorii de bază			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Examinează petiții de către serviciul ofițeri de sector	total		28236	30142	30592	21320	22109	22365	15562	14049	14965	16922	10026
	violență în familie		2992	2862	2765	2269	1950	2094	1227	1188	1537	1620	1183
Registru II							6569	6706	7338	9203	10459	10871	11026
Din ele autosesizări ale OS							417	633	782	1089	1152	1074	1351
Intocmite procese-verbale contravenționale	total		248553	151690	94471	82238	114741	105054	111828	129575	129454	115614	109220
	art. 78 (vătămări intenționate ușoare) CC	total în familie	21404	18993	19382	16975	19082	16299	15753	1555	15760	9503	7119
			1476	1712	2135	2539	3228	1953	721	544	833	1953	1657
Infracțiuni total în familie			63	46	123	491	816	1417	2374	2040	1782	956	998
Infracțiuni grave	omoruri (art. 145 Cod penal)	total	185	189	211	196	193	195	157	155	168	141	159
		în familie	30	17	31	22	16	30	29	36	31	31	30

contra vieții și sănătății înregistrate de Poliție	vătămări intenționate grave (art. 151 CP)	total	358	354	394	373	301	318	309	243	246	192	206	
		în familie	33	29	29	11	11	19	25	26	21	15		
	Văt. medii art. 152 CP)	total								660	621	647	534	513
		Violența în familie (art. 201 ¹ CP)	total			63	458	789	1328	2270	1914	1679	853	905
		grave			5	34	40	74	66	58	67	68	75	
		sinucidere					5	5	3	7	5	5	4	
		membri						193	316	290	222	46	88	
		medii			11	75	96	118	119	111	101	109	142	
		ușoare			47	349	648	938	1766	1448	1284	548	508	
		psihologice										51	84	
	Viol art. 171 CP			12	10	11	29	30	35	34	34	39		
	Acțiuni sexuale art. 172 CP			11	9	10	11	20	29	17	23	24		
Materiale de refuz în pornirea UP														
Asigurarea protecției victimelor violenței în familie (Ordonanța de protecție)														
Supravegheate Ord Protecție														
- la demersul OS														
- la demersul OUP														
- la demersul procurorului														
- la demersul asistentului soc.														
- la cererea victimei														
Supravegheate victime														
- femei														
- copii														
- femei și copii														
- bărbați														
Măsuri de protecție														
- Eliberate ORU														
Încălcate ORU														
- încălcate OP														
Înaintate demersuri														
Înaintate demersuri OP														
din ele de ofițer de sector														
- repetat														
- respinse														
din ele de ofițer de urmărire penală														
Intervenții comune în echipe multidisciplinare														
Referite cazuri de violență în familie altor autorități														
Cazuri sesizate autorității tutelare vict. copii														
Agresori familiari aflați la evidența Poliției														
- bărbați														
- femei														
- luați la evidență														
- radiați														
Subiecți ai infracțiunilor de violență în familie														
victime	Total					816	1417	2374	2040	1782	956	998		
	- femei					673	1218	2088	1760	1508	762	778		
	- din ei copii					14	65	78	72	76	59	47		
	- bărbați					143	199	285	280	274	194	220		
	- copii					10	26	38	30	37	31	20		
agresori	- bărbați					764	1330	2244	1894	1652	864	908		
	- femei					52	87	130	146	129	92	90		
Activități de prevenire generală														
Cursuri														
Mass-media														
Lecții în instituții de învățământ														
Întruniri cu cetățenii														
Întruniri cu tineretul studentesc														

DIRECȚIA GENERALĂ SECURITATE PUBLICĂ A IGP